

Objavljeno: pon, 21. jul, 2014. Osvježeno: danas 3:10

[Najnovije vijesti - skrol](#) / [Ostali sportovi](#) / [Preporučujemo](#) / [Sport](#)

Iz Crne Gore sam lansiran na vrh

Gari Kasparov, najbolji šahista u istoriji, po dolasku u Podgoricu govorio ekskluzivno za Arenu

Poželio sam da Garija Kasparova podsjetim na jedan od velikih uspjeha, trijumf na velikom turniru u Nikšiću, 1983. godine, jednom od rekordnih petnaest uzastopnih titula. A „zvijer iz Bakua“, mnogi kažu najbolji šahista u istoriji, se samo nasmijao i ovako odgovorio:

- Mladiću, koliko imate godina? Pa tada nijeste bili ni rođeni, tako da bolje da ja pričam o tome. Za mene je to uspomena i ja ću rado pričati – šmekerski je rekao Gari Kasparov, a intervju za Arenu mogao je da počne.

A samo petnaestak minuta ranije, u hotelu „Podgorica“ dočekala ga je Angelina Vuković, predsjednica Šahovskog saveza Crne Gore. Kasparov, koji je prije devet godina uskratio svijet svojim partijama prekinuvši igračku karijeru, sada je kandidat za predsjednika FIDE, Svjetske šahovske federacije. To je i glavni povod dvodnevnog boravka sportske legende u našoj zemlji.

- Upravo zbog tog trijumfa prije 21 godine, ovo je za mene simbolična posjeta, a otkriću vam i zašto – rekao je Kasparov i započeo priču.

Naviru sjećanja

U Podgoricu je, juče oko 16 časova, stigao privatnim automobilom iz Hrvatske, gdje je dan ranije igrao simultanku sa mladim talentima u Zagrebu. Nakon dugog puta, bio je odmah raspoložen za razgovor:

- Dok sam vozio kroz taj prelijepi predio oko Herceg Novog, sjećanja su počela sama da naviru. Godinu ranije prije turnira u Nikšiću bio sam prinuđen da odustanem od duela sa Korčnojom, koji je trebao da bude moja „karta“ za duel sa Karpovom za prvaka svijeta. Da do meča za svjetsku titulu ipak dođe, pomogla mi je upravo titula u Crnoj Gori. Praktično me „lansirala“ na mjesto najboljeg na svijetu!

Veliki šampioni očigledno dobro pamte svoje pobjede?

- Nije to bila samo pobjeda. Za mene, bila je veoma simbolična, jer su igrali najbolji igrači, imao sam 20 godina i bio veoma ponosan na ono što sam ostvario.

Kako služiti igri, govorite sa toliko strasti o prethodnim mečevima, da li Vam nedostaju mečevi, turniri, pobjede, tenzija?

- Ne, molim Vas, to su prije svega lijepa sjećanja, ali ja uvijek i jedino gledam naprijed. Stekao sam slavu igrajući, ali moja budućnost je da služim šahu, kao organizator, menadžer.

Da li je to „služenje šahu“ možda i glavni razlog Vaše posjete?

- Apsolutno! I nadam se da će Šahovski savez Crne Gore blagonaklono gledati na ideje koje pokušavam da prezentujem, kao kandidat za predsjednika FIDE. Vjerujem, da ću ovdje, u zemlji bogate šahovske tradicije, biti shvaćen. FIDE mora biti tu, da „proda“ koncept šaha kao igre, pomogne nacionalnim federacijama da otkriju sopstveni potencijal.

Razlozi za kandidaturu

Šta smatrate da možete pružiti šahu kao eventualni predsjednik FIDE?

- O tome ću govoriti prije svega kao o filozofskom konceptu. Danas imamo FIDE koncipiranu tako, da je organizovana potpuno suprotno u odnosu na osnovnu ideju. Imamo vertikalnu strukturu, u kojoj svjetska organizacija poput šefa naređuje nacionalnim organizacijama šta da rade, umjesto da im pomaže da sprovedu sopstvene planove. Moja vizija FIDE je horizontalna, a ne vertikalna.

Govorite o modernim konceptima upravljanja?

- Ovo je 21. vijek, vrijeme velikih socijalnih mreža, komunikacija i kretanje su ključ uspjeha. Plan je da se sve finansijske obaveze nacionalnih federacija prema FIDE ukinu. Moja ideja je, da saveze treba podstrekivati da organizuju same turnire, a ne tjerati ih da plaćaju za tu organizaciju.

Drugačija vremena

Šta mislite o modernoj igri i modernim šampionima šaha? Da li šah ide naprijed, u pravom smjeru?

- Uvijek se radi o pravom napretku. Kada govorimo o promjenama, u ovom slučaju uvijek se radi o napretku. Mladi igrači, pogotovo oni na vrhunskom nivou, svakodnevno rade uz pomoć kompjuterskih programa i baza. To u moje vrijeme, dok sam išao ka vrhu, nije bio slučaj. Toliko je novih izazova u pripremama mečeva, turnira...

Da li smatrate to dobrim ili lošim?

- Ne smatram to ni dobrim ni lošim! Jednostavno, drugačije je. A kada se ovoliko oslanjaju na pomoć mašina, što je i prirodno, normalna je i pojava da se igra posmatra kroz „kompjuterski objektiv“, a ne kroz sopstvene oči. Ali, oni najbolji sigurno neće izgubiti sopstvenu individualnost i izgradiće osoben stil.

Kako praviti razliku

Toliko ste govorili o potrebi da napravite promjene. Koliko se taj posao sa mjesta zvaničnika razlikuje od igračkih dana?

- Iskreno, 30 godina sam igrao, posvetio tome cijeli život, od sredine 70-ih do 2005. godine. I upravo tada sam osjetio da je pravi trenutak za nešto novo, da mogu da pomažem i pravim razliku na drugačiji način. Ono osnovno što me pokreće je ostalo isto.

Vaša impresija o Crnoj Gori, kao mladoj zemlji?

- Mlada zemlja, ali sa nevjerovatnom istorijom! Iskreno, vjerujem da se zemlje ne dijele po prostim brojkama, površini, brojnosti ili trenutnoj ekonomskoj moći, već po volji da naprave pravu razliku i promjene. A kod Vas u Crnoj Gori prepoznajem ogromnu energiju, vjerovatno to potiče iz ove predivne prirode. Prepoznajem sjajne potencijale koje imate i nadam se da ćete ih, na talasima te energije, iskoristiti – zaključio je Kasparov.

Tražio partije iz Nikšića

Koliko je trijumf na blic-turniru u Nikšiću 1983. godine značio Gariju Kasparovu, možda najbolje svjedoči ova činjenica koju nam je otkrio:

- Skoro sam tražio u bazama, konsultovao i par ljudi, za rezultate i konkretne partije sa tog turnira, kao i neke partije koje sam odigrao u Herceg Novom. Rekao sam supruzi, ovo su veoma važna mjesta uspjeha, istorije i sjećanja za mene.

Posjeta na godišnjicu osnivanja FIDE

Gari Kasparov podsjetio je, da je u Crnu Goru došao na posebno važan datum u istoriji šaha.

- Ovo je bitan dan, jer je 20. jula 1924. godine, prije 90 godina, osnovana je Svjetska šahovska federacija. Od starta je ideja bila, da to bude organizacija koja će raditi u službi nacionalnih federacija, koordinisati njihov rad. Moje je da podsjetim, da treba da se vratimo upravo toj ideji, kao preduslovu za uspješan razvoj šahovske igre širom svijeta.

O modernim i bivšim šampionima

- Možete govoriti i raspravljati, ko je bio bolji šampion, Fišer, Kasparov ili Karson. Činjenica je, mi smo živjeli u drugačijim vremenima. Na isti način, nema smisla govoriti o Mesiju, Maradoni i Peleu. To je tako subjektivno! A moje mišljenje je, da sada imamo sjajnog svjetskog prvaka Karsona, a sjajna je stvar da je veoma atraktivan za medije – rekao je Kasparov.

Zbog čega je to bitno?

- Veliki šampion uvijek će privući mlade ljude da se bave šahom. Jednostavno, takav šampion čini da šah izgleda dobro. Kao eventualni budući predsjednik FIDE, nadam se bliskoj saradnji sa njim, zato što će nam upravo Karson, između ostalih, pomoći da „prodamo šah“ velikim sponzorima.

Tajna nepobjedivosti koja traje

Šta je bila ključna karika u Vašem trajanju, kao šampiona koji je dvije decenije praktično bio nedodirljiv i suvjerenio najbolji?

- Moto mog života je da sam uvijek želio i morao da napravim razliku. Da pružim doprinos za promjenu, za pozitivnu razliku, pomjeranje granice. Jednostavno, ne radi se samo o pobjedama. Uvijek imate pred sobom osvajanje nečeg novog! Osvajanje nove „teritorije“ znanja, uspjeha, poduhvata. Zbog toga sam nevjerovatno uživao dok sam igrao šah, što sam uvijek bio „na ivici“, ispitivao sopstvene granice.

Šah kao dio edukacije

Koja je Vaša poruka mladim ljudima, djeci, možda i njihovim roditeljima, koliko je šah bitan i dobar izbor za mladu osobu?

- Godinama promovisem koncept „Šah kao dio edukacije“. Vjerujem da šah pripada kao integralni dio jednog edukacionog sistema i obrazovanja mlade osobe. Taj koncept promovisaću kao jednu od ključnih ideja nove FIDE, ukoliko budem izabran za njenog predsjednika. Obećavam da ću obezbijediti postepeno uključivanje i integrisanje šaha u školske sisteme na svim kontinentima.

Razgovarao Stojan Stamenić

Foto Ana Marković